

Convenant Studentensport

Datum van opstellen: 16/05/2025

Datum van ondertekenen: 26/05/2025

Achtergrond

Dit convenant wordt gesloten in een coalitie van positief gestemde partijen ('coalition of the willing') die gezamenlijk het doel nastreven om zoveel mogelijk studenten te laten sporten en bewegen in heel Utrecht, wat verder reikt dan elk van die partijen afzonderlijk kan realiseren. Zeker in tijden van financiële onzekerheden bij alle betrokkenen is het noodzakelijk om meer samen te werken. Partijen komen in dit convenant overeen om de samenwerking vorm te geven. Partijen spreken met dit convenant hun intenties uit en bepalen een gedeelde probleemstelling en procesafspraken. Dit convenant en de daarin opgenomen afspraken zullen zij naar beste kunnen uitvoeren.

De noodzaak voor dit convenant wordt onder andere ingegeven door vier belangrijke factoren:

1. Sport is een belangrijk onderdeel van het studentenleven. Daarnaast is sport ook een vitaal onderdeel van de leefbaarheid van een woongebied. Daarom is een duurzaam gevarieerd sportaanbod nodig in Utrecht, in het bijzonder op het Utrecht Science Park, waar een groot deel van het studentenleven inclusief sportactiviteiten plaatsvindt. Hierdoor kunnen studenten hun voorkeurssport beoefenen in een fijne woon- en studieomgeving.
2. In Utrecht studeren ruim 100.000 studenten, waarvan 40% ook in Utrecht woont. Dit geeft Utrecht terecht de titel 'studentenstad'.¹ De verwachting is dat het aantal student-inwoners van Utrecht zal toenemen. Dit is ook het geval op het Utrecht Science Park, waar tot 2040 het aantal inwoners toeneemt door de uitbreiding van het aantal (studenten)woningen van 3.000 tot 7.000.² Dit leidt tot een toenemende vraag naar sportvoorzieningen en -accommodaties in dit gebied en elders in de stad.
3. De studententijd is een belangrijke fase in het leven van jonge mensen, waarin vorming centraal staat. Daarom wordt het belang van het waarborgen van het welzijn van studenten onderstreept door ondergetekenden. Zeker in een tijd waarin het mentale welbevinden van studenten steeds meer onder druk komt te staan door prestatiedruk, eenzaamheid en angstgevoelens.³

¹ [Beroeps- & wetenschappelijk onderwijs | Utrecht Monitor](#).

² Ruimte voor sport op het Utrecht Science Park, Mulier Instituut, 2024.

³ Monitor Mentale gezondheid en Middelengebruik Studenten hoger onderwijs, Trimbos Instituut, 2023

4. Tijdens mogelijke toekomstige aanpassingen van het sportcentrum Olympos op het Utrecht Science Park is het streven om de verenigingen en individuele sporters hun activiteiten zo veel mogelijk te kunnen laten voortzetten. Zo kunnen ook dan studenten werken aan een gezonde leefstijl en persoonlijke ontwikkeling, door de sport van hun eigen voorkeur te beoefenen.

Uitgangspunt: de waarde van studentensport in Utrecht

1. De waarde van sport is voor alle partijen evident en wordt onderkend:
 - a. Sporten heeft een positief effect op fysiek, mentaal en emotioneel gebied.⁴
 - b. Sport biedt sociale netwerken, die helpen eenzaamheid te voorkomen en het welzijn te vergroten.⁵
 - c. Deelname aan een bestuur of commissie van een studentensportvereniging draagt bij aan persoonlijke ontwikkeling en het opbouwen van bestuurlijke ervaring. Na de studietijd kan dit ook een positief effect hebben op andere sportverenigingen.
 - d. Sporten draagt bij aan het verbinden van werelden en het doorbreken van sociale bubbels, doordat studenten uit verschillende opleidingen elkaar ontmoeten en sociale netwerken opbouwen.
2. Investeren in deze doelgroep voorkomt uitval van studenten en leidt daarmee tot lagere kosten, voor studenten zelf, voor de mentale gezondheidszorg en voor de instellingen waar de studenten staan ingeschreven.

Ondertekenende partijen:

- **Gemeente Utrecht:** heeft belang bij het welzijn van alle inwoners. De gemeentelijke sportinfrastructuur is voor alle inwoners, inclusief studenten. Verschillende studentensportverenigingen maken gebruik van gemeentelijke voorzieningen. Het beleid van de gemeente is bepalend voor de gemeentelijke inzet op het thema van dit convenant.
- **Grafisch Lyceum Utrecht:** Voor alle studenten is deelname aan studentensport Utrecht nu mogelijk gemaakt. Het Grafisch Lyceum Utrecht vindt het belangrijk dat studenten deze gelijke rechten hebben. Of het nu studenten van MBO of HBO of Universiteit betreft. Het samen sporten, met een groep jongeren plezier beleven, promoten we graag. Met dit initiatief dragen we bij aan een gezond studentenleven.
- **Hogeschool Utrecht (HU):** de belangen voor studenten en medewerkers lopen parallel met die van de Universiteit Utrecht. De HU is medeverantwoordelijk voor het

⁴ [Effecten van sporten en bewegen in het Human Capital Model – Allesoversport.nl](#): Waarde van sport voor ons welzijn, HAN, 2024.

⁵ Whitepaper studentensport, 2024

bevorderen van studentenwelzijn en brede maatschappelijke vorming van studenten, en heeft als werkgever een rol in het bevorderen van de vitaliteit van medewerkers.

- **MBO Utrecht:** Bij MBO Utrecht stimuleren we studenten in hun groei als mens én als professional. We geven richting en ruimte aan het ontplooiën van talenten en dragen bij aan het bevorderen van studentenwelzijn. Samen met de andere Utrechtse mbo-instellingen, de gemeente Utrecht en Sportcentrum Olympos heeft MBO Utrecht ervoor gezorgd dat ook mbo-studenten kunnen deelnemen aan de Utrechtse studentensport.
- **Nimeto:** Bij Nimeto geloven we dat we samen de wereld mooier maken. Met studenten die vanuit kracht en talent bijdragen aan de community. Duurzaam inzetbaar zijn en blijven is voor ons als individu belangrijk en ook voor de omgeving. Dat kan door geestelijk bewegelijk te zijn door creatieve aanpakken te bedenken, maar zeker ook door fysiek te bewegen. Bewegen draagt bij aan een heldere geest en een gezond lichaam, precies wat nodig is om scherp te blijven en het beste uit jezelf te halen. Dat is de reden dat wij volledig achter de gezamenlijke aanpak staan van gemeente en de Utrechtse MBO's om sporten te stimuleren en studentensport toegankelijk te maken voor mbo-studenten.
- **ROC Midden Nederland:** zet zich in om de gezondheid en het mentale welzijn van studenten en medewerkers te bevorderen. Dit gebeurt vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Ze zijn een Gezonde School op Voeding en Bewegen en ontwikkelen dit tevens voor Welbevinden. Voor alle voltijdstudenten is 5% van de opleiding gereserveerd voor sport en bewegen. Samen met de andere Utrechtse mbo-instellingen, de gemeente Utrecht en Sportcentrum Olympos heeft ROC Midden Nederland ervoor gezorgd dat ook mbo-studenten kunnen deelnemen aan de Utrechtse studentensport.
- **Sportraad Utrecht:** vertegenwoordigt studentensporters, zowel leden van de studentensportverenigingen als individuele sporters die sporten op Olympos. De Sportraad zet zich in om de belangen van de studentensporters te behartigen en op verschillende fronten de studentensport te ondersteunen.
- **SportUtrecht:** werkt aan haar missie om zoveel mogelijk Utrechters in beweging te brengen en te houden. Hiervoor is een vitaal Utrechts sportlandschap noodzakelijk met voldoende en passende ruimte voor sport, vitale sportclubs en een sociaal veilige sportomgeving. Studentensport valt ook onder dit Utrechts sportlandschap. Voor de inzet in de studentensport biedt SportUtrecht kennis, contacten en ervaring in de Utrechtse sportwereld waarmee ze kansen kunnen signaleren en faciliteren, en verbindingen kunnen leggen met andere partijen in de Utrechtse sport die de ontwikkeling en behoeften van studentensport verder brengen. Het helpt hierbij als de Sportraad een doorlopende strategische ontwikkellijn afsprekt met de jaarlijks wisselende besturen van de studentensportverenigingen.
- **Stichting Utrecht Science Park:** De Stichting Utrecht Science Park is opgericht om samen met de partners het ecosysteem verder te versterken. Vanuit de unieke kennisconcentratie wordt samengewerkt aan een gezonde, duurzame samenleving. Daarbij is sport en bewegen van essentieel belang. Wij hechten dan ook veel waarde aan sportvoorzieningen voor de studenten die hier studeren en deels ook wonen.
- **Universiteit Utrecht (UU):** De belangen voor studenten en medewerkers lopen parallel met die van de Hogeschool Utrecht. De UU is medeverantwoordelijk voor het bevorderen van studentenwelzijn en brede maatschappelijke vorming van studenten.

De UU heeft eerder het voornemen uitgesproken om de studentensport te blijven faciliteren. Daartoe is tot op heden de UU eigenaar van de sportvoorzieningen op het Utrecht Science Park.

- **UMC Utrecht:** Het UMC Utrecht ondertekent dit convenant omdat sport en beweging bijdragen aan vitaliteit, mentale gezondheid en sociale verbondenheid — voor studenten én medewerkers. Als academisch ziekenhuis zetten we ons dagelijks in voor zorg, onderzoek en onderwijs, vanuit de overtuiging dat ieder mens telt. Door samen te werken aan een gezonde, actieve leefomgeving in het ziekenhuis en op het Utrecht Science Park, versterken we onze missie.
- **Utrechtse Studentensport Stichting Mesa Cosa:** faciliteert en organiseert de sport voor studenten, verenigingen en Utrecht Science Park-medewerkers, onder andere op Sportcentrum Olympos. De missie van de stichting is om zo veel mogelijk studenten in Utrecht, bewoners van het Utrecht Science Park en medewerkers op het Utrecht Science Park in beweging te brengen en te houden.

Startdoelen

We zetten ons gezamenlijk in om onze ambitie te verwezenlijken: zoveel mogelijk studenten in heel Utrecht stimuleren om te sporten en te bewegen. Daarbij kijken we naar mogelijkheden op het gebied van verantwoordelijkheden, beschikbare ruimte en tijd.

In de praktijk gebeurt dit door middel van regelmatig overleg en het opstellen en monitoren van een gezamenlijke planning en tijdspad. Tijdens deze overleggen bepalen de betrokken partijen wat er nodig is en hoe dit gerealiseerd kan worden. Vervolgens werken zij aan het creëren van draagvlak binnen hun eigen organisaties en, waar nodig, bij externe belanghebbenden.

Pas nadat deze stappen zijn doorlopen, wordt gekeken naar eventuele beperkingen en, indien nodig, aanpassingen van de ambitie. Op deze manier streven alle partijen ernaar om altijd de best haalbare oplossing te vinden.

Samenwerkingsthema's

Hieronder staat een beknopt overzicht van de onderwerpen die door de betrokken partijen zijn geïdentificeerd in de aanloop naar dit convenant. Gedurende de samenwerking kunnen prioriteiten worden gesteld, en kunnen thema's verder worden aangescherpt of aangevuld waar nodig.

Voldoende sportcapaciteit

Het aantal bewoners op het Utrecht Science Park en het aantal studenten dat in Utrecht woont zullen tot 2040 toenemen. Dat leidt tot een navenant toenemende vraag naar sportvoorzieningen en -accommodaties. Hierdoor is er meer capaciteit nodig voor studentensport. Dit is onderzocht door het Mulier Instituut en beschreven in het rapport 'Ruimte voor sport op het Utrecht Science Park'.⁶

In dit rapport is aangegeven dat het gebruik van de sportvoorzieningen erg hoog is, en dat zowel binnen- als buitensport behoefte heeft aan meer ruimte. Om aan de huidige behoefte tegemoet te komen is er een extra hockey- en rugbyveld nodig, evenals meerdere tennisbanen. De prognose is dat de vraag tot 2040 toeneemt, waardoor er nog meer velden nodig zijn.

Momenteel worden de binnensportzalen doordeweeks tijdens de piekuren maximaal gebruikt, waardoor er geen ruimte is voor groei van de studentensportverenigingen. Mulier verwacht in 2040 een toenemende vraag van 400 sporters voor de binnensport. Dit is zonder rekening te houden met wachtlijsten, extra trainingen, uitbreiding van zaalhockey, de interne futsalcompetitie en eventuele nieuwe doelgroepen.

Naast deze ruimte is ook behoefte aan voldoende roeiwater en sporten in de openbare ruimte.

⁶ Ruimte voor sport op het Utrecht Science Park, Mulier Instituut, 2024.

Ook zonder de verwachte toenemende vraag, ervaren de studentensportverenigingen nu al dat groei door de beperkte capaciteit niet mogelijk is, en jaarlijks veel sporters moeten worden afgewezen.

Studenten zullen worden betrokken bij relevante ruimtelijke ontwikkelingen met betrekking tot studentensport, mede op en rond het Utrecht Science Park, door de initiatiefnemers daarvan. De studentensportverenigingen zijn aangesloten bij bestaande sporttaknetwerken.

Om de vraag naar studentensport op het Utrecht Science Park te vervullen is er door USS Mesa Cosa een inventarisatie van benodigde faciliteiten voor de toekomst van Olympos opgesteld en aangeleverd bij de UU. Om te helpen bij de financiering van mogelijke toekomstige aanpassingen van het sportcentrum Olympos zal USS Mesa Cosa in samenwerking met de partners van het convenant privaat geld aan proberen te trekken.

Terwijl de (sport)ruimte op het Utrecht Science Park tijdens de piekuren maximaal benut wordt, moet er ook naar andere oplossingen gekeken worden. Dit kan door invullingen te zoeken voor onbenutte uren, bijvoorbeeld door andere competitiestructuren toe te passen. Daarnaast kan er samen met alle betrokken partijen gezocht worden naar een extra sporthub op een andere locatie in Utrecht. Hiermee zou ruimtegebrek op het Utrecht Science Park deels opgelost worden. Hierbij is het wel essentieel dat het sociale aspect van studentensport intact blijft.

Een andere mogelijkheid om te verkennen is dat studenten van dependances van studentensportverenigingen deels kunnen sporten bij clubs in Utrecht. Hierdoor sport een groot deel van een vereniging op een andere locatie, waardoor het clubgevoel wel blijft bestaan. Dit is enerzijds goed voor de integratie van studenten in de stad, maar biedt anderzijds uitdagingen voor het behoud van de sociale contacten tussen studenten onderling.

We verkennen waar mogelijkheden zijn voor efficiënter gebruik van gemeentelijke sportvelden. Daar waar ruimte is, kijken we of medegebruik van studentensportverenigingen mogelijk is. Dit zal in afstemming moeten gebeuren met de vaste gebruiker, waarbij ook afstemming moet plaatsvinden over het gebruik van bestaande faciliteiten, zoals de kantine en verlichting.

Voor het vinden van sportruimte buiten het Utrecht Science Park kan contact worden opgenomen met het makelpunt en vastgoedloket van de gemeente. Ook is er een zaalverdelingscommissie.⁷ Voor het sociale aspect van de studentensport is gebruik van de clubhuizen van essentieel belang. SportUtrecht kan hierbij helpen door de studentensportverenigingen in contact te brengen met de clubs die de clubhuizen bij de sportvelden buiten het Utrecht Science Park bezitten of beheren.

Samenwerkingen kunnen twee kanten op gaan. Waarbij beschikbare capaciteit over en weer gebruikt kan worden tussen de universitaire en de gemeentelijke sportaccommodaties.

⁷ De [zaalverdelingscommissie](#) gaat over de verdeling van de gemeentelijke binnensportaccommodaties. Via de gemeente kunnen [online](#) gemeentelijke binnensportaccommodaties geboekt worden. Op het [makelpunt](#) staan ook beschikbare locaties.

Door kunnen sporten tijdens werkzaamheden bij Olympos

Tijdens mogelijke toekomstige aanpassingen van het sportcentrum Olympos op het Utrecht Science Park is het streven om de verenigingen hun activiteiten zoveel mogelijk te laten voortzetten. Dit kan door het bouwen van een tijdelijke zaal of gebruik te maken van een blaashal.

Verder kan er gekeken worden naar het maximaal benutten van sportruimte buiten het Utrecht Science Park. Ook kan hier gebruikgemaakt worden van het vastgoedloket om beschikbare uren op velden en zalen op te sporen. Hier moet ver voor de aanvang van de werkzaamheden bij Olympos mee begonnen worden, gezien de eveneens hoge bezettingsgraad van de gemeentelijke sportvoorzieningen.

Sportaanbod

Een kansrijke interventie voor het bevorderen van vitaliteit is het toevoegen van sporten en sportonderwijs aan de ingeroosterde activiteiten van studenten. Dit biedt ook kansen voor het efficiënter gebruiken van de sportvoorzieningen. Hiermee stimuleren we dat studenten een gezonde levensstijl ontwikkelen en onderhouden, ook na hun studententijd.

Er zijn mogelijkheden om meer studenten aan het sporten te krijgen door de vindbaarheid van de niet-traditionele sporten te verbeteren, waaronder bestaand aanbod van studentensportverenigingen met plek voor nieuwe leden. Veel van deze verenigingen benutten hun capaciteit echter al maximaal door hun faciliteiten te delen met andere, overvolle, verenigingen – zoals hockey en korfbal.

De bestaande urban sports gemeenschappen en netwerken kunnen hierbij worden betrokken. Door het uitwisselen van kennis en connecties onderling en met de huidige communities wordt beter bekend wat al bestaat. Hierdoor kan een samenwerking van de Sportraad, USS Mesa Cosa en SportUtrecht studenten laten zien welke mogelijkheden er binnen Utrecht zijn op het gebied van urban sports onder studenten.

Mbo-inclusiviteit

Het doel is mbo-studenten volledig te betrekken bij de studentensport, in de toegankelijkheid van sportfaciliteiten en het sportaanbod. Momenteel is er onder mbo-studenten weinig bekendheid met studentensport en de mogelijkheid om daaraan deel te nemen. Om dit te bevorderen worden reeds samenwerkingen aangegaan met mbo-instellingen. Ook worden de studentensportverenigingen hierbij betrokken.

Bovendien kan er met mbo-scholen gekeken worden naar het gebruik van hun eventuele sportfaciliteiten buiten lestijden om capaciteit te vergroten.

Daluren

Overdag is er minder vraag naar capaciteit, dit zijn de daluren. Deels worden deze op Olympos nu opgevuld door de zalen te gebruiken als tentamenzalen voor de UU, en sportlessen voor het voortgezet onderwijs en mbo-instellingen. Ook maken informeel georganiseerde groepen studenten en medewerkers gebruik van de zalen en velden tijdens

daluren, wat verder aangespoord kan worden. Echter, er is nog ruimte voor verdere capaciteitsbenutting. De toenemende bedrijvigheid op het Utrecht Science Park biedt hierin kansen. Zo kan er bijvoorbeeld gekeken worden naar vaste sportmomenten voor bedrijven op het Utrecht Science Park.

Piekuren

Er zijn verschillende verenigingen waar studenten lid zijn die gebruik maken van gemeentelijke sportaccommodaties. Een voorbeeld zijn de *Domstad Devils* die meerdere keren per week spelen op een gemeentelijk sportveld. Echter, hier is ook sprake van piekuren. Dit leidt dus ook tot knelpunten op vele accommodaties in de stad. Veelal kunnen studentensportverenigingen alleen aan de rand van de avond trainen op sportaccommodaties met een andere hoofdgebruiker. Een voorbeeld is studententurnvereniging *U-Turn* die slechts tussen 21:30u en 23:00u kan trainen in verband met andere bezetting van hun accommodatie 'Nieuw Welgelegen'.

Doorstroom van studenten naar andere sportverenigingen

Veel studentensporters hebben waardevolle bestuurservaring opgedaan binnen hun sportverenigingen. Deze ervaring is zeer welkom bij andere sportverenigingen in de stad, waar vaak een vrijwilligerstekort is. Een snellere doorstroom van studenten creëert tevens meer ruimte in de studentensportverenigingen voor nieuwe studenten om te kunnen sporten.

Om de doorstroom van studenten naar normale sportverenigingen te bevorderen moet eerst onderzoek gedaan worden naar eventuele wensen en knelpunten. Hiervoor moet de huidige doorstroom in kaart gebracht worden, evenals een behoefte-inventarisatie bij sportverenigingen in de stad voor meer seniorenteams of (oud-)studententeams. Tot slot kan er samen met de sportverenigingen en de studentensportverenigingen gekeken worden hoe doorstroming kan worden bevorderd.

Samenwerking studentensport met psychologen, studieadviseurs en mentale gezondheidszorg

Sport en beweging, vooral in verenigingsverband, dragen bij aan het welzijn. Dit geldt ook voor inwoners/studenten die worstelen met hun mentale gezondheid. Uit onderzoek blijkt dat 20% van de Utrechtse jongvolwassenen zich beperkt voelt door psychische klachten in 2024.⁸ Door samen te werken met psychologen uit geestelijke gezondheidszorg en van de instellingen, en wellicht andere gezondheidsprofessionals, kunnen sport- en beweegprogramma's worden opgezet die aansluiten bij de behoeften van deze groep. Als inspiratie kan er gekeken worden naar andere universitaire sportcentra; bijvoorbeeld het 'Healthy Minds' programma van de University of Bristol.

Studieadviseurs en psychologen aan de UU, de HU en mbo-scholen kunnen studenten doorverwijzen naar zo'n programma. Studenten moeten dan makkelijk kunnen instromen. Wanneer het programma eenmaal goed draait kan dit worden uitgebreid door de ggz, huisartsen en de wijkalliantie erbij te betrekken.

⁸ Utrechtse gezondheid monitor ([Mentale gezondheid | Volksgezondheidsmonitor](#))

Toekomstige werkwijze:

1. We definiëren en leggen vast wat er nodig is om onze ambities te verwezenlijken;
2. Daarbij zoeken we naar mogelijkheden; oplossingen in brede zin;
3. We zoeken ook creatief naar alternatieve mogelijkheden en oplossingen om het doel te realiseren;
4. Partijen geven daarbij hun inzet in lijn met hun belangen en vermogen helder aan;
5. De betrokken partijen zetten zich gezamenlijk in om de ambitie te realiseren, waarbij ieder zijn eigen expertise en rol optimaal benut;
6. De uitkomst van de samenwerking zal worden verankerd in afspraken tussen de partijen, en in een gezamenlijke tijdlijn waarin die afspraken zullen worden waargemaakt;
7. De partijen komen vier keer per jaar bijeen om de voortgang te bespreken. Een van deze bijeenkomsten is specifiek bedoeld om de gemaakte afspraken te evalueren;
8. De Sportraad en Mesa Cosa organiseren samen de bijeenkomsten en hebben een begeleidende rol in de samenwerking;
9. Dit convenant bestrijkt de 'Olympische' periode van vier jaar; 2025 - 2028 waarbij in de tussentijdse evaluaties en aan het einde van deze periode wordt gekeken naar de stand van zaken en of verlenging wenselijk is.

ONDERTEKENING

Deze overeenkomst is in twaalfvoud opgemaakt en ondertekend te **Utrecht** op **26 mei 2025**.

Gemeente Utrecht

Hogeschool Utrecht

Nimeto

Sportraad Utrecht

Stichting Utrecht Science Park

UMC Utrecht

Grafisch Lyceum Utrecht

MBO Utrecht

ROC Midden Nederland

SportUtrecht

Universiteit Utrecht

USS Mesa Cosa
